

**Secția Științe Sociale și Economice
a Academiei de Științe a Moldovei**

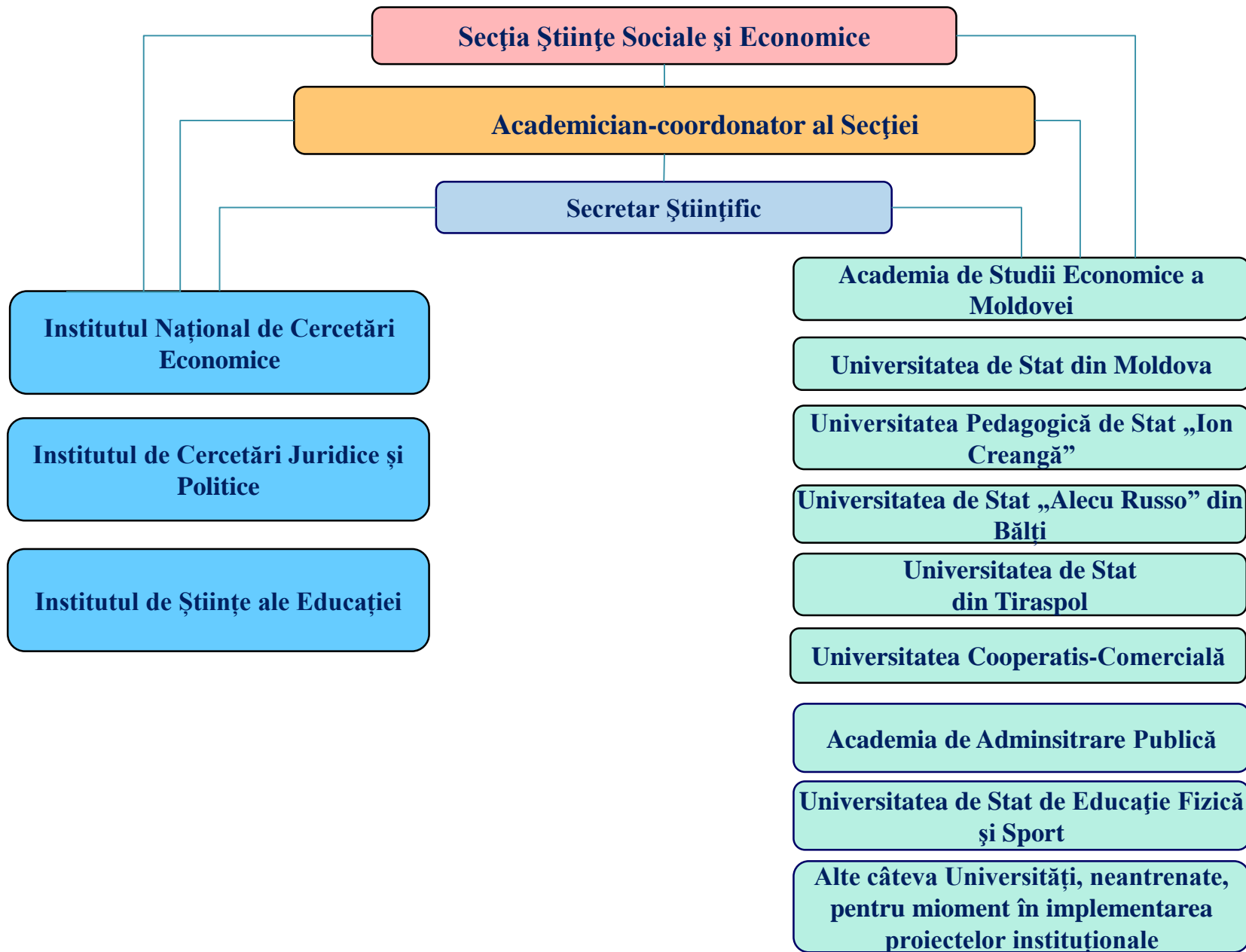
**Rezultatele științifice principale ale
Secției Științe Economice și Sociale
în anul 2014 / 2011-2014**

**Coordonator: prof. univ., dr. hab. Victor MORARU
Secretar științific: dr. Silvia Mitcu**

Academia de Științe a Moldovei

Chișinău
5 martie 2015

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Misiunea Secției este coordonarea cercetărilor științifice, efectuate în republică în domeniile:

Economie;
Științe politice;
Sociologie;
Drept;
Pedagogie;
Psihologie;
Media și comunicare.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

- Activitatea Secției Științe Sociale și Economice a fost focalizată asupra aprofundării cercetărilor științifice de profil și eficientizării aplicabilității practice a rezultatelor investigațiilor efectuate. Activitatea de cercetare științifică fundamentală și aplicativă a membrilor instituționali și de profil în domeniul social și economic s-a derulat pe următoarele direcții strategice: „*Patrimoniu național și dezvoltarea societății*”, „*Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltare durabilă*”, „*Materiale, tehnologii și produse inovative*” și „*Biomedicina, farmaceutica, menținerea și fortificarea sănătății*”.
- De asemenea, au fost finalizate lucrările de cercetare desfășurate în cadrul Programului de Stat „*Dezvoltarea competitivității și creșterea economică durabilă în contextul economiei bazate pe cunoaștere, dezvoltării și integrării regionale și europene*”, a cărui coordonator este academicianul Grigore Belostecinic.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Luând în considerare noile provocări cu care se confruntă societatea, colaboratorii Secției au depus eforturi semnificative în vederea orientării cercetării spre consolidarea statului de drept în Republica Moldova în contextul evoluției proceselor de integrare europeană, spre asigurarea securității statului în cadrul Uniunii Europene, aplicarea principiilor dreptului internațional – condiție indispensabilă pentru succesul parcursului european al Republicii Moldova.

De fapt, dimensiunea europeană a constituit o prioritate categorică a cercetărilor întreprinse – în toate domeniile Secției, toată activitatea fiind concentrată pe sprijinul acordat aprofundării – cu instrumente specifice – a vectorului al societății și, implicit, al științei noastre.

Secția Științe Sociale și Economice a AȘM

Informații generale

Numărul proiectelor:

- Instituționale – 27
- Proiecte din cadrul programelor de stat – 5
- Proiecte/granturi internaționale – 4

Cercetători științifici:

- Total – 269
- Doctori habilitați – 29
- Doctori în științe – 135
- *Cercetători științifici pînă la 35 de ani – 67 (27%)*

**Rezultate ale cercetărilor în domeniul
științelor sociale și economice**

Institutul Național de Cercetări Economice

A fost elaborat „Profilul sociodemografic al Republicii Moldova care fixează problemele-cheie și prioritățile de politici publice pentru perioada 2014-2020.

Rezultatele au fost prezentate Guvernului Republicii Moldova în formatul Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare.

Totodată rezultatele și-au găsit reflectare în 17 lucrări științifice.

A fost lansat și Raportul analitic și Buletinul de informație și analiză în demografie „Populație și Dezvoltare”

A fost elaborată metodologia de evaluare a securității financiare a statului și întocmit raportul privind stabilitatea financiară a RM; au fost elaborate recomandări privind politicile prudențiale și de supraveghere a sistemului financiar prin prisma cadrului normativ internațional.

Institutul de Cercetări Juridice și Politice

A fost definită o nouă etapă, a treia, în evoluția relațiilor politico-juridice dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, a fost determinată compatibilitatea participării Republicii Moldova în cele trei Acorduri de Liber Schimb la care este parte.

Au fost calculați factorii determinanți ai formării structurii societății..

Au fost identificate impedimentele și blocajele legislative, fiind elaborate argumente științifice privind direcțiile și măsurile de sporire a funcționalității legilor.

Institutul de Științe ale Educației

- Implementarea în școlile din Republică a Referențialului de evaluare a competențelor specifice formate elevilor;
- Conceptualizarea și elaborarea proiectelor de curriculă integralizate la Științe clasa a I-a; Științe clasa X-XII-a (treapta liceală, profil umanist) etc;
- Elaborarea materialelor didactice (auxiliare, suporturi și fișe pentru profesori și elevi) pentru predarea unor discipline în școală în limba română elevilor alolingvi;
- Elaborarea materialelor metodologice (suporturi, metodologii și recomandări practice) pentru dezvoltarea/asigurarea asistenței psihologice în învățământul preuniversitar.

➤ A fost evaluat nivelul competitivității globale a Republicii Moldova în context mondial și regional pentru anul 2014;
Raportul reprezintă cea mai complexă și mai aprofundată evaluare a economiilor statelor lumii.

- Au fost identificate avantajele comparative existente ale Republicii Moldova, prin analiza structurii exporturilor (indicelui de concentrare) și identificarea oportunităților de respecializare a exporturilor Republicii Moldova;
- A fost determinat impactul inovațiilor asupra creșterii economice a Republicii Moldova;
- A fost elaborată baza de date statistice naționale cu indicatori privind performanța inovațională în Republica Moldova.

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova

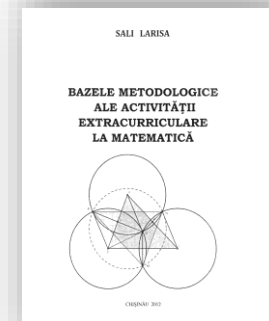

A fost elaborată și publicată monografia colectivă „Diagnosticul situației în comerțul interior și priorități de dezvoltare”/L. Șavga (coordonator), care a servit drept bază științifică în elaborarea documentului de politică publică - *Strategia de dezvoltare a comerțului interior în Republica Moldova pentru anii 2014-2020 și Planul de acțiuni pentru anii 2014-2016 privind implementarea acesteia, care au fost aprobate prin HG nr.948 din 25.12.2013 (publicate în Monitorul Oficial nr. 284-289 din 06.12.2013).*

➤ Au fost identificate și descrise nivelurile inițiale de dezvoltare anatomo-fiziologică și psihosocială a copiilor din grupele pregătitoare a grădinițelor rurale și urbane și din clasa I-a a școlii primare și elaborate: curriculum-ul și ghidul pentru cursul *Adaptare școlară* destinat studenților facultăților de pedagogie, managerilor, cadrelor didactice din instituțiile de învățământ preșcolar și primar; tehnologii facilitatoare de adaptare a copiilor din clasa întâi la mediul școlar.

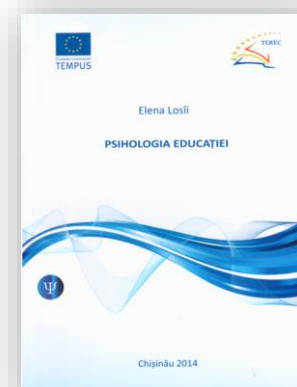
➤ Au fost identificați factorii psihopedagogici ce influențează pregătirea elevilor dotați și supradotați la Matematică și Informatică și elaborate: modelul pedagogic integrator care a permis sistematizarea și completarea unui set de competențe specifice, rezultate din corelarea transdisciplinară pe dimensiunile matematica – didactica matematicii – psihologie – pedagogie; proiecte de curriculum pentru învățământul de performanță; standarde de formare inițială a cadrelor didactice pentru lucrul cu elevii dotați și supradotați în aceste domenii.

Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”

- **A fost elaborată** o lucrare de sinteză privind repererele epistemologice și metodologice ale predării integrate a limbii de instruire și a literaturii scrise în limba respectivă. **A fost elaborat** manualul universitar **Didactica studiului integrat al limbii și literaturii române în gimnaziu**. **Au fost prezentate** trei strategii de abordare integrată a limbii și literaturii.
- **A fost elaborat:** un nou program de formare a specialiștilor-psihologi în domeniul acordării suportului psihosocial copiilor și adulților în diverse situații de criză.
- **A fost creat** un sistem eficient de recuperare complexă psihopedagogică și socială a copiilor cu CES și **identificate** condițiile excluziunii sociale a copiilor cu dezabilități.

Universitatea de Stat din Moldova

Rezultate metodologice și praxiologice:

- A fost elaborată metodologia de realizare a conexiunii învățământului superior cu piața muncii la nivel de cercetări științifice comune, de formare profesională inițială și continuă a specialiștilor de calificare înaltă, de dezvoltare a cadrului de calificări și a cadrului ocupațional, de ghidare în carieră a studenților, de valorificare a marketingului educațional;
- A fost elaborată metodologia proiectării cadrului de calificări, precum și a curriculumului universitar centrat pe competențe din perspectiva necesităților pieței muncii;
- Au fost concepute programe de ghidare și formare profesională continuă;
- Metodologia studiului și a sondajului calitativ privind reîntoarcerea migranților.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

1. Au fost elaborate propuneri pentru Programul sectorial Regional în domeniul competitivității capitalului uman în RDN – 2015;
2. A fost elaborat planul de acțiuni privind creșterea competitivității întreprinderilor selectate;
3. Au fost implementate strategiile de personal elaborate/actualizate la întreprinderile analizate;
4. A fost editată monografia colectivă ”Management strategic al potențialului uman”;
5. A fost implementată metodologia de diminuare a rezistenței la educație în instituțiile pilot.

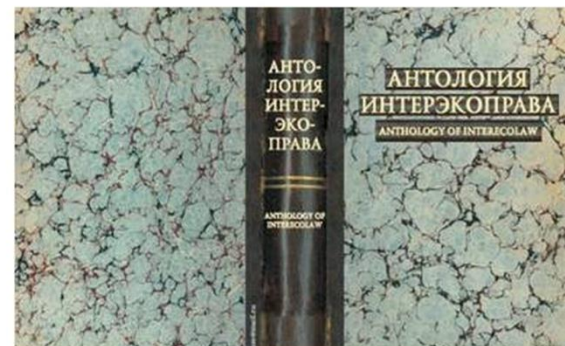
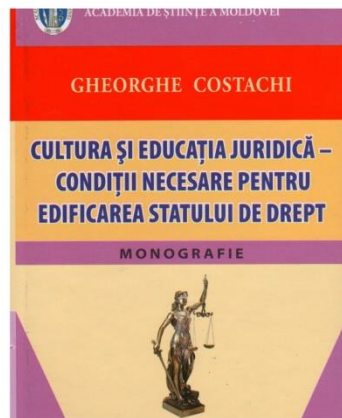
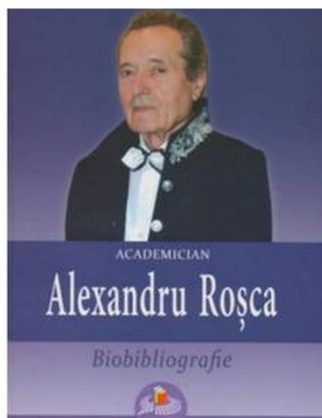
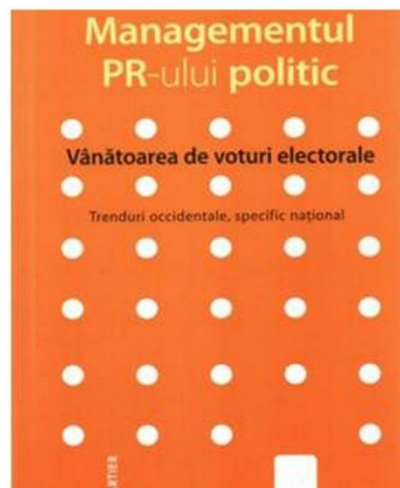
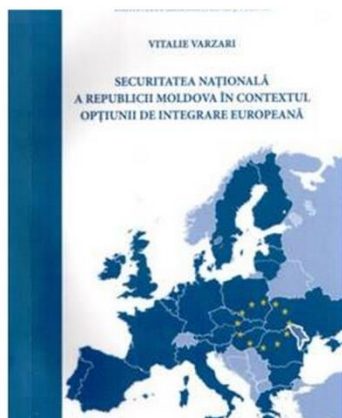
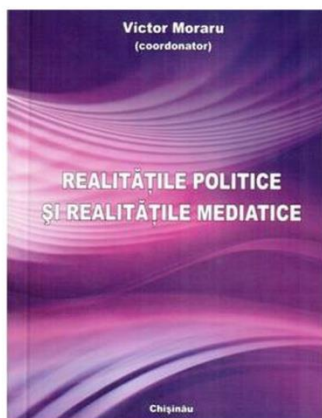

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport

1. S-a realizat un studiu amplu privind metodologia de pregătire a sportivilor din diferite probe de sport, care se aplică la etapa actuală;
2. S-a efectuat o analiză detaliată a planurilor de antrenament ale sportivilor din diferite probe de sport;
3. S-au determinat indicii ce caracterizează nivelul de pregătire fizică specifică și tehnico-tactică;
4. S-au implementat metodele instrumentale în cadrul procesului de antrenament al loturilor naționale;
5. Au fost elaborate caracteristicile-model ale sportivilor în diferite probe.

Institutul de Cercetări Juridice și Politice

Institutul Național de Cercetări Economice

INCE
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

TATIANA MANOLE - SOFIA SCUTARI

TREZORERIA – SERVICIU AL STATULUI DE ASIGURARE A ECHILIBRULUI VALORIC

Monografie

Chișinău, 2014

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
ACORDUL DE COLABORARE ÎN ÎNȚEBEREA AȘIGURĂRII

**Tatiana Cuhăneva
Tatiana Lăpșă**

PRINCIPALELE TENDINȚE ÎN DEZVOLTAREA TURISMULUI VITICOL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Monografie

Chișinău, 2014

INCE
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Финансово-бюджетный баланс в Республике Молдова

Chișinău, 2014

INCE
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

EVALUAREA NIVELULUI DE SECURITATE DEMOGRAFICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA
(CUMUL ÎNVIATA)

Elaborat în cadrul proiectului
11.817.08.02.A "Determinarea metodelor și modelelor de evaluare multidimensională a impactului îmbătrânirii demografice asupra diferitelor tipuri de variabile economice și sociale"

Chișinău, 2014

INCE
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

EVALUAREA EFECTELOR ÎMBĂTRÎNIRII DEMOGRAFICE ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIOECONOMICE

Chișinău, 2014

INCE
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Conferința Internațională Științifico-Practică

CREȘTEREA ECONOMICĂ ÎN CONDIȚIILE GLOBALIZĂRII

Ediția a IX-a

Sesiunea științifică
„Structura demografică și calitatea potențialului uman”

16-17 octombrie

Chișinău, 2014

POPULAȚIE ȘI DEZVOLTARE
Buletin de demografie și statistică demografică

10, 3, 2014

SUMAR

1. Demografia Republicii Moldova în anul 2013	11
2. Evoluția populației în Republica Moldova în anul 2013	12
3. Structura populației în Republica Moldova în anul 2013	13
4. Migrația populației în Republica Moldova în anul 2013	14
5. Mortalitatea în Republica Moldova în anul 2013	15
6. Natalitatea în Republica Moldova în anul 2013	16
7. Sănătatea populației în Republica Moldova în anul 2013	17
8. Activitatea profesională în Republica Moldova în anul 2013	18
9. Activitatea profesională în Republica Moldova în anul 2013	19
10. Activitatea profesională în Republica Moldova în anul 2013	20

Institutul Național de Cercetări Economice

**MANOLE TATIANA
ENGIURISTINA**

METODOLOGIA EFICIENTIZĂRII MANAGEMENTULUI FINANTELOR PUBLICE

MONOGRAFIE

Chișinău, 2014

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

**MANOLE TATIANA
SYRMEAN ALEXANDRU**

MANAGEMENTUL FINANTELOR PUBLICE LOCALE: PROBLEME ȘI OPORTUNITĂȚI

Monografie

Chișinău, 2014

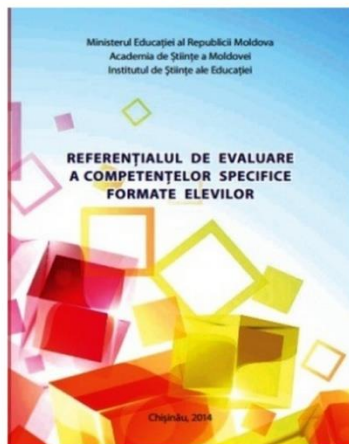
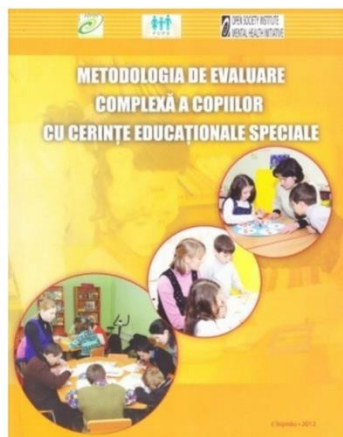
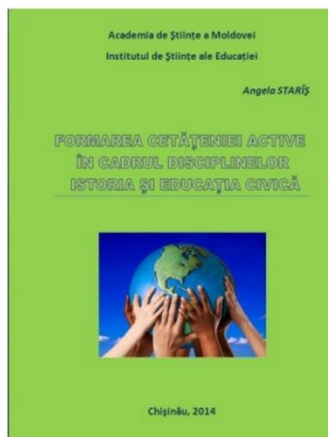
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

RODICA PERCIU

STABILITATEA FINANCIARĂ A STATULUI ÎNȚEBEREA ÎNTEORIE ȘI PRACTICĂ

Chișinău, 2014

Institutul de Științe ale Educației

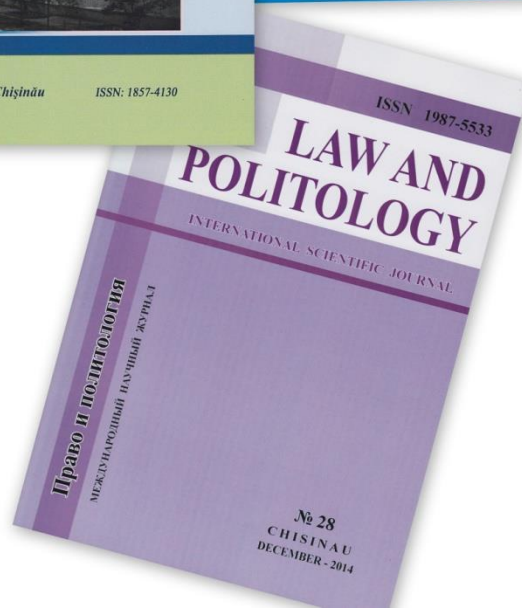
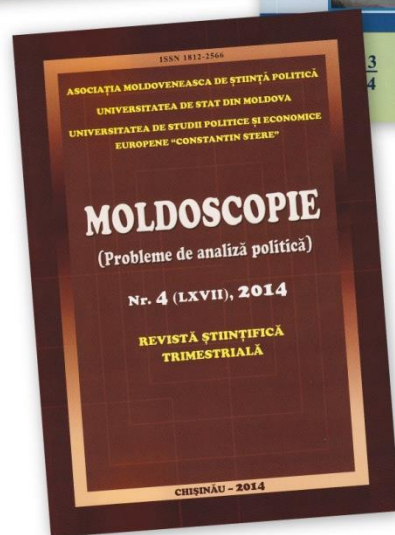
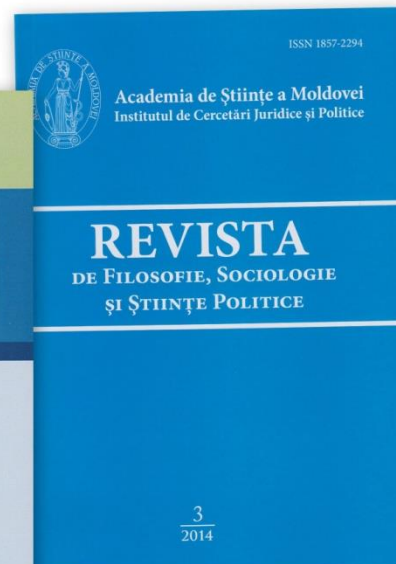
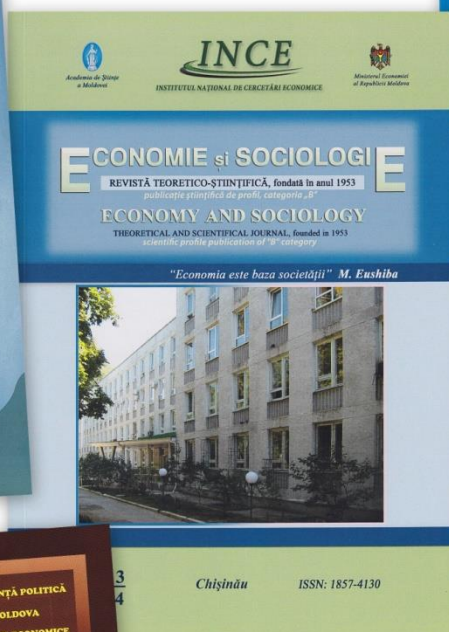
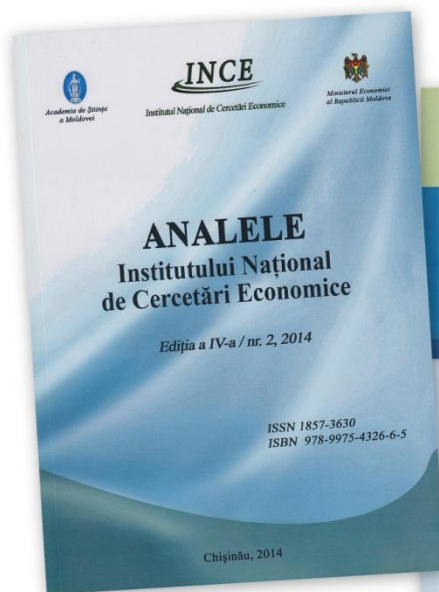
Academia de Științe a Moldovei
Institutul de Științe ale Educației

EFICIENTIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI –
VECTOR AL POLITICILOR
EDUCAȚIONALE MODERNE

Materialele
Conferinței Științifice Internaționale
11-12 decembrie 2014

Chișinău

Reviste științifice (cat. B, C)

Publicații

2013:

Monografii – 23

Art. naț., cat. B – 81

Art. naț., cat. C – 142

Art. în reviste cu impact factor – 5

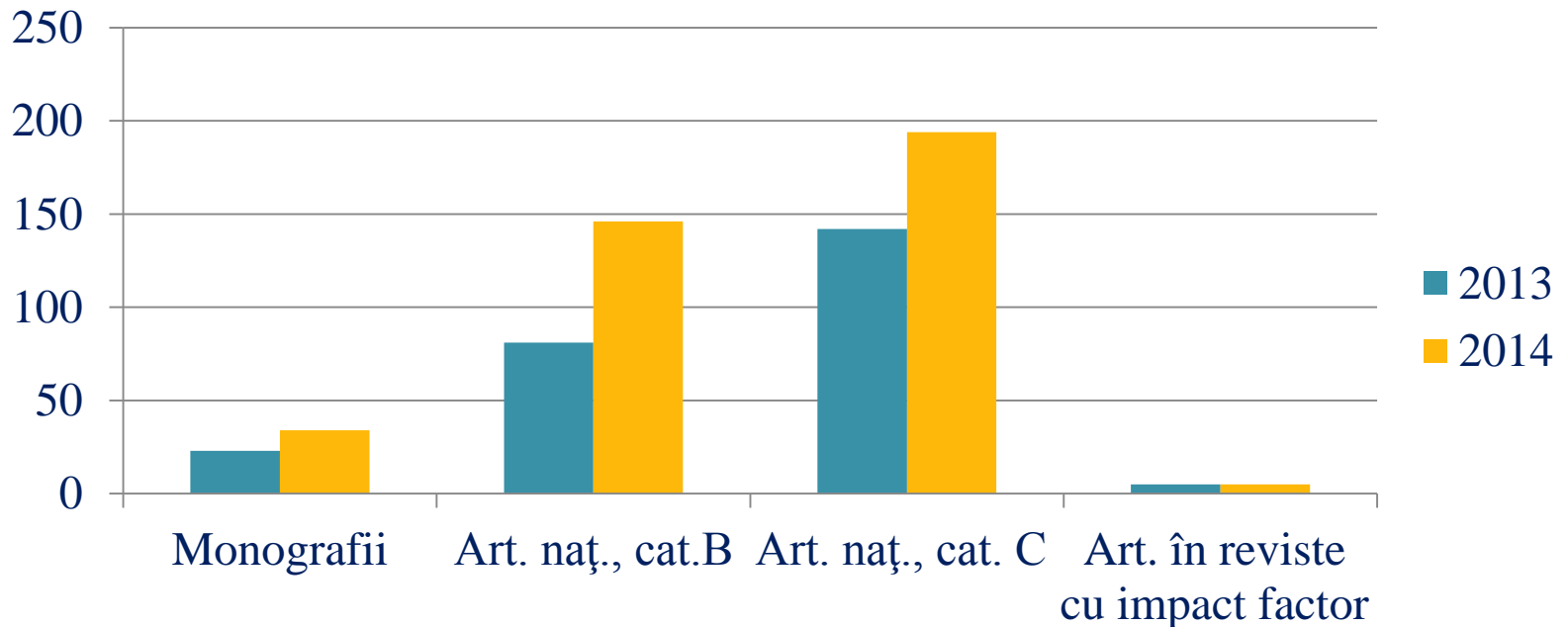
2014:

Monografii – 34

Art. naț., cat. B – 146

Art. naț., cat. C – 194

Art. în reviste cu impact factor – 5

Manifestări științifice internaționale

17-18 octombrie 2014

**Conferința internațională științifico-practică
„CREȘTEREA ECONOMICĂ ÎN CONDIȚIILE
GLOBALIZĂRII”, ediția a IX-a**

17-18 octombrie 2014

**Sesiunea științifico-practică internațională
„STRUCTURA DEMOGRAFICĂ ȘI CALITATEA
POTENȚIALULUI UMAN”**

2-4 octombrie 2014

**Conferința Internațională
„RURAL DEVELOPMENT IN THE EASTERN EU AND
NEIGHBOURHOOD COUNTRIES – PRESENT AND
FUTURE”**

13 noiembrie 2014

**Conferința Internațională
„MULTIFUNCȚIONALITATE, DEZVOLTARE
REGIONALĂ ȘI COOPERARE INTER-
MUNICIPALĂ ÎN UE - CELE MAI BUNE PRACTICI
PENTRU REPUBLICA MOLDOVA”**

Medalia “Dimitrie Cantemir”

Aș vrea să menționez sprijinul acordat de conducerea Academiei, a Președintelui Gheorghe Duca, susținerea inițiativelor noastre.

Este o dovadă și faptul că în anul de referință **Distincții academice au fost acordate** Acad. **Al. Roșca**, Dr. hab. **N. Bucun**, Dr. hab. **V. Juc**, Prof, univ., dr. **N. Osmochescu**. Precum și faptul că, așa cum se pare, colaboratorul Secției noastre a devenit **Savant al Anului**.